СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIV. Ч. 284. Джерзи Сіті, Н. Дж., второк, 7. грудня, 1926.

VOL. XXXIV. No. 284. Jersey City, N. J., Tuesday, December 7. 1926. THREE CENTS.

СУПЕРЕЧКУ В КРАВЕЦЬКІЙ ЮНІЇ ВІДОСЛАНО ДО ЗАГАЛЬНОГО ГОЛОСОВАННЯ

НЮ ЙОРК, 4. грудня. — Комуністичні провідники юнії жіночих кравців відмовилися резиґнувати, як сього домагаються збори членів сеї юнії, а місто сього відкликалися до загального голосовання членів.

Урядники межинародної юнії, які перші виступили проти комуністів в місцевій юнії, згодилися на сю пропозицію. Рівночасно межинародний уряд видав до членів юнії осторогу, щоби вони не дались насильним средствам та застрашуванням, яких будуть уживати комуністи-урядники при голосованню.

ТОРГОВЕЛЬНА ПАЛАТА ЗА ЗНИЖЕННЄМ РОБІТНИЧОЇ ЗАПЛАТИ.

КОЛАМБАС, Огайо, 4. грудня. — Торговельна Палата стейту Огайо виступила зі заявою, що заробітна заплата вуглевих робітників за висока та що її требаби обнижити. Як одинокий спосіб такого обниження Палата вважає заведенне „отвертої шапи", себто щоби до копалень набирати не лишень юнійних робітників.

ДЕМОКРАТИ ЗА ЗГОДОЮ З РЕПУБЛИКАНЦЯМИ.

ВАШИНГТОН, 4. грудня. — Провідники демократичних конґресменів відбули з провідниками републиканців наради щодо спільної тактики в податковій справі. Демократи хочуть, щоби обі партії спільними силами предложили один законопроєкт про обниженне податків.

НОВИЙ ПЛЯН ДЛЯ ФИЛИПИНІВ.

НЮ ЙОРК, 4. грудня. — В. Морґен Шустер, що був колись консулярним колектором мита в Манілі, на Филипинах, виступив з новим пляном політичної управи для филипинських островів. Радив він правити сі острови при помочи ґубернаторів, установлених федеральним урядом, до року 1948, коли Филипинці малиби дістати самоуправу. Чи захочуть вони самоуправи, про се малоби рішити голосованне, що малоби відбутися в 1943. році.

ВЕЛИКІ СНІЖНИЦІ НА СХОДІ АМЕРИКИ.

НЮ ЙОРК, 5. грудня. — Нині впав тут сніг, на 7 цалів глибини. Місто мусить ужити 10,000 людий, щоби відгорнути його з улиць і хідників. Жертвою бурі впало в місті 2 людий.

Про подібні снігові бурі доносять з усеї східної части Злучених Держав. В Новій Анґлії термометер впав до зера.

Нагла студінь загрожує великою небезпекою 2,000 людям, що найшлися тепер на сотці пароходів на Великих Озерах. Як леди скріпнуть, а кораблі не вспіють добитися до берега, сим людям може нестати поживи й топлива.

ЗАТОПЛЕННЄ КОРАБЛЯ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, 5. грудня. — Недалеко від Лонґ Айленду потонув минувшої середи рибацький вітрильний корабель М. Д. Біл, що належав до типу скунерів. Капітана й двох моряків сього корабля виратував по 52 годинах перепливаючий пароход. Капітан каже, що на другій лодці, що відбилася від потапаючого корабля, було 4 моряків, але вони потонули.

ЗАБАВА ЯК ЗАРАДА НА ЗЛОЧИННІСТЬ СЕРЕД ДІТИЙ.

НЮ ЙОРК, 5. грудня. — На розсилковій радіовій стації „Даблю-Ен-Уай,Сі" виголосив нині поліційний комишенер Меклефлин промову про те, як можуть родичі здержувати дітий від злочинів.

На думку Меклефлина, велике число злочинів серед дітвори й молодежи повинноби звернути увагу родичів, учителів і цілої суспільности на се важне питанне. Давнійше злочинність серед дітий була рідким явищем. Нині вона прибирає застрашаючі розміри.

Природним жерелом сього явища, на думку поліційного комісаря, малоби бути лінюхованне дітий по вуличних корнерах та перебуванне поза домом до пізної години. Тому й радить він намовляти дітий до атлетичних вправ і шкільних забав. Вони, на його думку, потрафлять здержати молодіж від лінивства, яке веде до роспусти, а відтак до злочинів.

КАТОЛ. ОРҐАНІЗАЦІЯ КЛИЧЕ АМЕРИКУ ДО МЕКСИКА.

ВАШИНҐТОН, 5. грудня. — Так звана Мексиканська Крайова Ліґа для Оборони Релігійної Свободи видала публичну заяву про боротьбу межи державою а римо-католицькою церквою в Мексику.

Товариство в своїй заяві не стидається називати теперішнього президента Мексика Каєса большевиком. Каєсови закидується, що він хоче знищити релігійну свободу в Мексику. Каєс мавби хотіти завести в Мексику теж большевизм, і тому він забирає американські нафтові терени. Католики Мексика раді булиби, якби Америка почала в Мексику військову інтервенцію.

Мексиканський комітет в Ню Йорку видав коротку відповідь на сю заяву. Називати большевиком Каєса, котрий відомий зі своєї боротьби проти комунізму, може хиба людина, яка ні трохи не оглядаєсь на правду. Те саме відноситься до заходів Каєса нищити релігійну свободу в Мексику; власне епископи римо-католицької церкви хочуть знищити релігійну свободу. Заклик католиків до Америки о інтервенцію показує, чи справді вони є такими патріотами, за яких вони видаються.

ДАНСЬКИЙ КАБІНЕТ МІНІСТРІВ ЗРЕЗИҐНУВАВ.

КОПЕНГАҐА, Данія, 3. грудня. — В послідних виборах до парляменту побідили ліберали і консерватисти. Супроти цего дотеперішний премієр соціяліст Ставнінґ вніс на руки короля резиґнацію кабінету.

Кабінет перейде в руки лібералів. Премієром буде мабуть Мадсен Нидґаль.

ПЛАТА ЗА ЗНАЙОМІСТЬ МОВ.

У німецькім міністерстві закордонних справ обовязує новий розпорядок про окремі додатки до платень тим урядовцям, які знають чужинні мови. Висота тих додатків залежна від ступня трудности мови. До першої ґрупи належать мови: ґерманько-романські як найлекщі, до важшої ґрупи: славянські мови, до третьої: східні мови і до четвертої такі спеціяльно важкі як китайська або японська.

ТРАҐІЧНА ХРОНІКА.

У Винниках підчас весілля невідомі гості побили на смерть місцевого заступника прокуратора Чубінського, імовірно з помсти за його судові присуди. — Молодий урядовець скарбової палати у Львові Здзєйовський застрилився в лісі „На Пасіках" наслідком нещасного кохання. Самовбивець лежав з суботи ночі до неділі полудне у лісі і довга черга цікавих, що вибралась у гарну неділю на прохід, оглядала трупа; хто хоче стрілятись, не повинен робити цього під неділю, коли „ніхто не урядує".

ЩЕ ОДИН ПРИСУД.

Дня 16. листопада ц. р. закінчилась у Львові розправа проти селян косівського повіту, яким закидувано державну зраду і приналежність до комуністичної партії Західної України. Судді присяжні заперечили питання в напрямі державної зради, та мимо цього 5 обжалованих засуджено за нарушення публичного спокою по 1 році тяжкої вязниці. Прочих шістьох по відсидженню кільканайцять-місячної вязниці слідчої випущено як невинних на волю.

СПАДЩИНА БУРХЛИВОГО ПОЕТА.

Російський поет Сергій Єсенін, що недавно повісився в Москві, залишив свою родину в неяснім становищі. На рік перед смертю оженився він з відомою італійською танцюристкою Дункан, але „неформально"; претенсії до доходів з його спадщини має його остання жінка гр. Толста і попередня Мейергольд-Райх. А що по радянським законам право до доходів з творів після смерти письменника мають передовсім його діти і рідня, що живе в його домі, ним утримувана, то тепер процесуються за його спадщину: двоє дітей з першого подружа, двоє нешлюбних дітей признаних законними, його родичі та дві сестри, що жили в нього, і гр. Толста.

ЧЕСЬКІ ПАНИ ПОВЕРТАЮТЬ НАШ КРАЙ В СУМНУ ПУСТКУ.

В минулих числах нашого часопису ми вже повідомляли про ту мужню моротьбу, яку провадять тепер члени чеського парляменту, оборонці від Підкарпатської України. За промовою і інтерпеляцією І. Мондока тепер маємо промову сенатора І. Боднара, виголошену в останніх числах жовтня.

В сильній промові Боднар змальовує убезправнення Українців під кормигою Чехів. Підкарпатська Україна за Чехів — „мов той старий цвинтар, на якому то тут то там вибухнуть рухи невдоволення, щоб знов лилася цевинно народня кров". Народ український на Підкарпаттю живе межи горами й тому скотарство є головним засобом до життя. „Та чи є можливим скотарництво у нас — запитує посол — годі, коли наші земледільці свойого пасовиска не мають? Пасовиска майже всі є в руках держави і ґрафа Шенборна... А лісова господарка у нас це просто розбійнича... Держава продає ліси заграничним капіталістам. І наш край, який так багатий був лісом, незадовгий час пусткою буде виглядати". Чехи-насильники живосилом поневолюють наш край, приступають з ножем до горла. „В нас перед війною — росповідає посол сумну історію нашого народу на Підкарпатті — про Чехів ніхто не знав. А тепер є в нас понад 50.000 чеських емігрантів, гривандрувальців. Всі уряди засядені чеськими урядниками. Школи, уряди, навіть і сільські уряди, повною парою чехізуються. І вся інвазія чеських привандрувальців ще все продовжується. В чисто українських селах закладають чеські школи, саджають чеських учителів.

„Се бандитська політика, яка вже у нас такі міри набуча, що забороняють нам, фактичній частині великого 40-міліонового українського народу, називати себе своїм власним іменем Українця, свій власний народ українським, і свою власну землю українською землею. Так виглядає чеське братерство!

„Я, вибраний представник, сим поневоленим, нелюдськи пригнобленим і використовуваним народом із сеї трибуни заявляю, що український народ Підкарпатської України та Пряшівщини рахує себе частиною того українського народу, який в компактній єдности замешкує велику. Радянську Україну, східну частину шляхоцько-горлорізької Польщі, Буковину та Бесарабію, пригноблену дикими боярськими бандитами!

„Заявляю, що ми за свою мову — лише українську мову признаємо.

„Я в імени більшости свого народу кажу:

„Геть з кольоніяльним режімом чеської буржуазії на Підкарпатській Україні!

„Геть з бандитською політикою цеї буржуазії, яка жене наш народ до загибелі!

„Геть з чехізацією та національним гнітом!"

ВІДКРИТТЯ СОЦ.-ІСТОР. МУЗЕЮ.

14-го листопада в Бердичеві відкрився окружний соціяльно-історичний музей. Міститься музей у колишній старовинній фортеці-монастирі „босих кармелітів" XVI. століття.

Зібрано в музеї понад 2.000 експонатів. Серед них є видання кармелітської друкарні XVI—XIX століття, єдина на Україні збірка портретів діячів кармелітського ордену й колекція гармат. На відкритті були представники ВУАН.

КОЛЬОСАЛЬНИЙ УСПІХ НОВОГО КІНО-ФІЛЬМУ „ТАРАС ШЕВЧЕНКО".

Протягом півтора-тижневого демонстрування кіно-фільму „Тарас Шевченко" у Харкові відвідало його понад 30 тисяч чоловіка.

ЗРАДЖЕНИЙ ЕВРОПЕЄЦЬ.

Підчас останнього свята байраму пророка Магомета трапилась у Мецці велика подія. Вершком свята був похід паломників, що зїхались з усіх кінців світа. Поділені на національности, рядами, машерували вірні, при згуках музики, співаючи, довкола Кааби, святого чорного каміня, якого великанський бльок знимається шпилем до блакитного арабського неба. Вступ до „святая святих" Кааби заборонений невірним під карою смерти. Модерні магометане змінили трохи свої традиційні закони і замісць іти пішки до Мекки, ідуть туди залізницею, одначе закон Кааби тріває незмінний надалі. Коли похід проходив біля святого каміня, нараз в одній громаді глядачів счинилась метушня. Люде вхопили якогось чоловіка і сіпали його; він подобав на турецького або єгипетського вченого. Почулись голоси, що його треба покарати, бо він невірний. Ось-ось юрба була би його „злінчувала". Священик, що виконував ролю судді, не запримітив у ньому нічого підзорливого і охоронив його. Почався допит. Виявилось, що вязень є славним европейським оріенталістом, який живе на Сході від довшого часу і прийняв іслям, щоби свобідно продовжувати свої студії на місці. Він зжився настільки з предметом своїх дослідів, що вів спосіб життя уродженого мусулманина. Навіть його зовнішний вигляд нічим не зраджував Европейця. Його імя було на стільки відоме, що він без трудностей доказав свою приналежність до ісляму і право брати участь у поході, щоби придбати титул „гаджі", який дістають усі вірні, які згідно з приписами релігії йдуть у паломницьку подорож до Кааби. Тепер він сам поцікавився: звідки хтось у юрбі міг підозрівати, що він не є вірним сином Магомета? Тому, що він мав великі заслуги для поширення цієї науки, йому виявили довірочно тайну: коли наблизилась орхестра і він почув перші згуки маршу, він почав легко вибивати на землі такт ногою. У такий святошний момент чогось такого не зробить ніколи ніодин син Сходу!

ВШЕХПОЛЯК ДМОВСКІ ВЕДЕ ОПОЗИЦІЮ ФАШИСТІВ ПРОТИ ПІЛСУДСКОГО

ҐЕНЕРАЛ ГАЛЄР ПОПИРАЄ ДМОВСКОГО ПРОТИ УРЯДУ.

ВАРШАВА, 4. грудня. — Роман Дмовскі, відомий провідник вшехполяків, став нині на чолі злученої опозиції проти політики фактичного диктатора Польщі Пілсудского.

До сьої опозиції приступили наперед члени старого „правого бльоку", прихильники ґенерала Галера, завзятого ворога Пілсудского, бувший міністер Здзеховскі, і другі, разом коло 300 люда. В соймі ся опозиція розділена на 4 партії. Всі вони разом називаються „табором великої Польщі", себто чимсь в роді вшехполяків.

Опозиція буде своїм напрямком сильно щовіністична, але мимо сього вона буде старатися приєднати для себе й прихильників серед Жидів, протестантів і „національних менчостий". „Табор великої Польщі" се перша справдішна опозиція, з якою стрічається уряд Пілсудского від відомого державного замаху.

БОЛГАРІЯ ЗИЧИТЬ ГРОШІ ДЛЯ ВТІКАЧІВ.

СОФІЯ, 4. грудня. — Болгарський уряд почав старання перед Лігою Народів о позичку в сумі 11 міліонів долярів на допомогу російським втікачам, що находяться в її границях.

Уряд каже, що в сей спосіб вратується сих втікачів з лабет большевизму.

КИТАЙ ВІДКЛИКУЄ СВОЇ ДОГОВОРИ З ДЕРЖАВАМИ.

ЖЕНЕВА, 4. грудня. — Китайський уряд повідомив Ліґу Народів, що він відкликає всі договори з чужими державами, в яких Китай не поставлений на рівні з другою стороною. Таких держав є 16.

БОЯТЬСЯ БРАТИ РИЗИКО НА ЖИТТЯ ГАБСБУРҐІВ.

БІЛГОРОД, Сербія, 4. грудня. — Найбільша сербська асекураційна спілка дістала нині просьбу о обезпеченне життя габсбурського архикнязя Альбрехта на 1 міліон долярів. На се дирекція асекурації відповіла, що ні ся спілка ні ніяка друга не може обезпечувати життя Габсбурга, бо се за велике ризико.

Асекураційні директори мали певно на думці смерть габсбурського архикнязя Фердинанда, що погиб в Сараєві від сербської бомби в 1914. році.

АМЕРИКА БУДЕ ГОВОРИТИ ТЕЛЄФОНОМ З АНҐЛІЄЮ.

ЛОНДОН, 4. грудня. — Протягом найблизчих трох місяців відбудеться перша телєфонічна розмова межи Анґлією а Америкою, яка тим самим отворить постійну радіофонову службу межи сими краями.

Перша розмова відбудеться межи президентом Кулиджом а королем Джорджом.

„ЕВРОПА НА ДОРОЗІ ДО ВИЗДОРОВЛЕННЯ".

БЕРЛІН, 4. грудня. — Ґилберт, ґенеральний аґент репарацій, заявив в своїм річнім звіті до Ліґи Народів, що Европа находиться на дорозі до повного виздоровлення та що Німеччина виповнила до найменчої подробиці свої зобовязання після пляну Доса.

КОМУНІСТИ ХОЧУТЬ ВИКОРИСТАТИ НАЦІОНАЛЬНИХ РУХ У ПІВДЕННІМ КИТАЮ.

МОСКВА, 4. грудня. — На засіданню виконавчого комітету межинародної комуністичної партії прийшло до порозуміння межи комуністичною партією а провідниками південно-китайського національного руху.

З того порозуміння малоби виходити, що комуністичний уряд Росії буде попирати утворенне національної держави з південного Китаю.

РУМУНИ НЕ ДУЖЕ РАДУЮТЬСЯ ПОВОРОТОМ КОРОЛЕВОЇ.

БУКАРЕШТ, 4. грудня. — Румунська королева Марія вернула нині зі своїх відвідин в Америці домів. Нарід приняв її без надзвичайних демонстрацій.

Американські ґазетярі приписують велике значінне фактови, що королева відкинула їх писемну прозьбу допустити їх на її спеціяльний поїзд. Вони роблять з того заключення, що королева виїхала з Америки „загнівана".

ПОЧТОВО-БАНКОВИЙ СКАНДАЛ В АВСТРІЇ.

ВІДЕНЬ, 4. грудня. — В Австрії виходить на верх негарний скандал з почтовою щадницею. Для розслідження справи іменовано спеціяльну парляментарну комісію. В справу мають бути вмішані бувші премієри Зайпель та Рамек і міністер торговлі Шурф.

НІМЦІ ВИВОДЯТЬ НА СЦЕНУ БУВШОГО ЦІСАРЯ.

БРЕСЛЯВ, 5. грудня. — В місцевому Цирку Буша ставлено нині по раз перший нову театральну штуку „Німецька Траґедія" або „Вільгельм Другий і Бісмарк", в якій головними особами є німецький канцлер Бісмарк та бувший німецький цісар Вільгельм Другий.

Штуку написав професор Герберт Гіршберґ на основі історичних документів. Драма представляє завзяту боротьбу межи старим канцлером, що злучив Німеччину в одну цілість, а цісарем-молодиком, який завидує йому слави й заслуг. Найбільше драматичною сценою є сцена, в якій цісар, обурений на остре слово старого міністра, пробує виймити меч, але старий вояка його розоружує. На першу виставу зявилося богато гостий. Публика гучно оплескувала місця, в яких автор поводиться з бувшим цісарем безпощадно.

При всякій нагоді складаймо жертви на Сиротинець-Захист Українського Народного Союза.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Загряницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свобода": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПЕРЕСТАНЬМО ВЖЕ РАЗ БУТИ БАРАНАМИ

В Скрентоні помер недавно тому католицький епископ Гобан. Вся католицька преса розписалася про цего епископа. Одні підносили його під небеса за те, що поставив дуже високо скрентонську діецезію, хвалили його за його католицьку ревність, а другі, особливо чужинецька преса, поставилися до діяльности епископа Гобана дещо тверезійше. Для нас повчаючим буде те, що пишуть католицькі польські часописи про того так ревного католицького епископа.

Ото пишуть вони, що за епископа Гобана зросло число польських парохій в його діецезії до 40. Зросло число парохій, але за те впав у них польський дух, повпадали польські школи. І коли ще вірні говорять дещо по польськи, то тільки тому, що сини йдуть до майнів слідом за батьками і там працюють серед Поляків, а дівчата знова виходять в молодім віці заміж і рівнож за Поляків. Книжок зате польських і газет ніхто не читає. Є в тій діецезії поважне число старих, здібних і випробуваних в патріотизмі священиків, які вміли би розбудити нарід, але тих усувають від всякого впливу.

Инший знова польський часопис виразно зазначує, що епископ Гобан вів в діецезії шкідливу для Поляків роботу, бо вона стреміла до їх винародовлення. Він бо не терпів польських священиків, які вели громадянську роботу і мали вплив серед народа. За те радо попирав всілякі креатури, які сліпо його слухали і йшли йому на руку і які через те понижали прямо достоїнство польського священства. Так пише польська ґазета „Пітсбурщанін", а друга польська ґазета „Телеґрам" приходить до такого заключення, що таке було в скрентонській діецезії за епископа Гобана і так буде далі, бо ніщо не зміниться, коли не зміняться самі Поляки в Скрентонщині. Бо вже найвисший час зрозуміти, що можна і треба бути добрими вівцями, але треба вже раз перестати бути баранами.

Як бачимо то й Поляки, на яких так часто покликуються наші католицькі єдиновластники, дивляться дуже критично на діяльність своїх епископів. І вони не хочуть бути тільки овечками до стриження, і їм не хочеться бути довше баранами, але й вони вміють попри свій католицизм дивитися критично на своїх епископів і критикують безоглядно їх діяльність, коли вона в чімнебудь не виходить на користь польському народови. І поступають цілком правильно. Їх положенне о стільки краще від нашого, що громадянське і національне завданне критики епископів виконує в них таки сама католицька преса. А діється це тому, що Поляки все відзначалися тим, що вміли погодити католицизм з польським патріотизмом.

ЛИЩЕ ДЛЯ РОЗВАГИ

В останні часи подибується в російській еміґрантській пресі та в ріжних еміґрантських орґанізаціях все більше та більше зацікавлення українською справою.

Одні підходять до неї поважно й розбирають її в усій широті. Се серіозна частина російської преси. Инші пробують відмахнутися від неї усмішкою, якоюсь іронією, або „колкостю". Сюди належать ріжні дрібненькі ріжновидности, як наприклад якісь кириловці з Ню Йорку або „Новое Русское Слово" з тогож міста.

Словом дебатується українська справа по ріжних закутинках Европи, де скупчена російська еміґрація.

В деяких випадках український національний рух з його стремлінням до суверенної держави трактується як надзвичайно глибокий та сильний рух, який ні спинити ні здавити Росія в собі сили не найде. Тому треба покликати на допомогу „собірателям землі русской" самих Українців, між якими можна, мовляв, буде знайти „самоотверженних та преданих малоросіян".

Між иншим цікаво, що й Росіяни вже замкнули свою стару ставку на зовсім заїздженого вже коня, на так зване москвофільство. Вони ясно бачуть, що москвофільство це мертвонароджена дитина, яка лище консервується в московськім спірті. Тому вони й намагаються переконати свідомих Українців, що Україні не вигідно й небезпечно й зовсім не потрібно відокремлюватися від Росії. Мовляв, досить широкої автономії, а деякі навіть договорюються до федерації. Але вже ніхто не говорить, що української нації немає. Нарешті всі вже признають, що український нарід істнує, має свою власну мову, культуру і т. д. Лище політично-державний рух, то, мовляв, вигадка зовсім непотрібна й некорисна для українського народу. Так думають всі ті, перед якими вічно стоїть образ „єдіной і неделімой", яку треба відбудувати. Наші москвофіли, які ще й нині, як ті папуги повторюють слова царського міністра Валуєва, що України „нєт, не било і не будет", осталися самі. Сього мертвородка жадними штучними засобами ніхто воскресити не потрафить. На цього можна вже поставити крапку. Питанне його смерти се лишень питанне часу.

Дивно трохи, що свідомі Українці й досі не зрозуміли, що про Україну шкода говорити з Москалями, коли вони й ми в однаковому стані: в чужих приймах. Говорити про те, що будемо робити та як будемо жити, коли прийдемо до дому, тепер не на часі й не потрібно. Тому дивним здається, що знову на чергових „дебатах" по українському питанню у Празі виступили Українці. На одних дебатах вони вели словесну бійку з російським соціялістом-революціонером Ґуревичем а відтак з професором Мякотіном. І Ґуревич і Мякотін і Мілюков і Струве і всі російські еміґрантські ґрупи ставляться однаково до українського політично-державного руху. Коли в культурно-національному рухови вони признають рацію Українцям, одні з них більше а другі меньше, то в політично-державному вони співають одним застрашаючим хором „нет і не будет", „ми не дозволім", „ми не дадім"! Загрожують кровавою росправою, війною, нищенням то що. Лишень в одному порозуміщали за останніх двайцять років; вже не кричать, як в початках японської війни: „шапкамі закідаем". За те лишилася знаменита Сухомлінова формула: „ми войни не боімося і до неї готові".

До Українців вони говорять словами Юренева на останньому диспуті у Празі: „Папробуйте". Цим „спробуйте" Москвини хочуть залякати український нарід. Вони загрожують йому своєю силою й розправою. Звичайно, ці слова нікого не залякають, скорше вони викликають усмішку погорди. Ми не тільки спробували, а вже й зробили своє діло. Лише сліпий не бачить того, яким поспішним кроком відроджується українська нація, хоч й серед виключно тяжких умов. А цих „ґаспод", які тепер нам погрожують „папробуйте", ми здається не раз та й добре товкли. Не большевики-ж їх викинули з України, а українське селянство. Українські повстанці били їх так, що вони бігли й не оглядалися. Ми не злякалися того „папробуйте" так саме, як не злякалися знаменитого Столипинського „не запуґаєте!"

Московські „дебати" щораз краще вбивають нам в голову, що яким лагідним, спокійним й податливим до нас Москаль не підходивби, він завжди має за пазухою камінь. Перед нами стоїть ще тяжка крівава боротьба за здійснення своїх ідеалів. До неї нам треба готуватися, гартуючи свій дух й волю, підготовлюючи собі зручні позиції та орґанізуючи загально-людську моральну, а за нею й матеріяльну допомогу.

Ліпше, ніж витрачати час на непотрібні дискусії з московськими імперіялістами, присвятити його для підготовки до активної боротьби, бо в „диспутів" нічого не вийде. Час тепер на се занадто дорогий, коли нам приходиться вести уперту боротьбу за право істнування суверенної української держави.

ЯК БУДУЄМО СИРОТИНЕЦЬ У. Н. СОЮЗА

151.

Братство св. Арх. Михаїла в Іст Ст. Луіс, Ілл., відділ 308. Українського Народного Союза.

На наших членів тепер дуже тяжкі часи, але на таку ціль як Сиротинець то ми таки зложемо, що кого стати і я вишлю пізнійше на адресу Комітету будови Сиротинця. Ми віримо, що спільними силами можна довершити хочби і не знати як тяжкого діла. — Остаю з поважаннем, Теодор Данько, секретар.

152.

Братство св. Івана Хрестителя в Гартфорд, Конн., відділ 277. Українського Народного Союза.

Наше братство перевело ухвалу, щоби з братської каси жертвувати на Сиротинець 10 долярів. Межи членами зібрано на сю ціль 28 долярів і 50 центів, разом 38 долярів і 50 центів, котрі висилаємо неком на адресу Комітету будови Сиротинця при Українськім Народнім Союзі. Наш патріотизм показуймо ділами а не словами. — Остаю з належним поважанням. За уряд: Павло Курко, секретар.

153.

Тов. Запорожська Січ в Фултон, Н. Й., відділ 263. Українського Народного Союза.

На місячнім мітинґу ухвалено виплатити з товариської каси 10 долярів на Сиротинець-Захист при У. Н. Союзі. Наша громада має тепер великий тягар, бо взялася до купна власної хати Народного Дому, але наші члени зрозуміли вагу і потребу Сиротинця-Захисту, тому не відказались доложити і своеї цеголки на здвигнення цеї культурної і потрібної інституції. Члени зобовязались зложити по долярови на сю ціль і як буде збірка готова, то сейчас вишлеться на адресу Комітету Сиротинця. — Остаю з поважанням. За уряд: Андрій Іваницький, секретар.

154.

Братство св. Воскресення Христового, в Смовк Рон, Па., відділ 226. У. Н. Союза.

Як відомо з попередної заяви нашого відділу, зложили добровільно жертви на Сиротинець слідуючі члени по 1 дол.: Петро Гарбінський, Ева Гарбінська, Андрій Марущак, Андрій Соколик, Теодор Андрейко, Лука Лазоришин, Тимко Салапата, Йосиф Мигалик, Маґдалина Мигалик. Разом $9.00

Ми не позістанемо по заду з помочю до будови Сиротинця, але по нащій можности далі засилаємо добровільні жертви на таку благородну інституцію, якої нам конечно треба і то як найскорше. — Петро Гарбінський.

Лев Лотоцький.

ПОЕЗІЇ СТАРИКА*)

1.

В полі мохом хрест поріс...
Хтож його засіяв?
Може вітер буйний ось,
Що у полі віяв?

Ой ні, старість, лиш вона
Мохом хрест покрила;
Повалиться він колись
Й остане могила.

І хоч вітер віятьме,
Не скаже ніколи,
Що тут хрест стояв колись,
Самітний у поли.

2.

На старій могилі й хреста
[вже немає,
І ніхто не скаже,
Хто тут спочиває;
Хіба ті дзвіночки
Синенькі весною,
Як вітер їх торкне,
Говорять з собою
І згадують цього,
Що ляг у могилі...
Спасибі! Спасибі!
Дзвіночки зацвилі!

3.

Не садіть на мому гробі
Ні рож, ні калини,
А посійте дрібне зілля
З гори до долини:
Хай воно лиш гріб вкриває
І цвите весною,
А як впаде теплий дощик,
Заплаче за мною.
Не заплаче, усміхнеться
Усміхом миленьким,
Цим усміхом, що сміялось,
Як я був маленький.

*) Ці три поезійки написав автор на який місяць перед смертю († 21-го жовтня, 1926-го року), кінчаючи 77-ий рік життя.

ОЛЕКСІЙ К. ТОЛСТОЙ

КНЯЗЬ СЕРЕБРЯНИЙ

(Повість з часів царя Івана Грізного).

(47)

— Зачинайте бій! — сказав цар, видячи, що Хомяк вагається.

Тоді Митько підняв оголоблю в гору, став виписувати нею колеса та пустився на Хомяка скоком.

Даремне Хомяк старався вловити хвилю, щоби засягнути Митька шаблею. Йому оставалось тільки скоро оступатися або вимикатися від оголоблі, котра описувала великанські круги надокола Митька і робила його недоступним.

На велику радість видців і потіху царя, Хомяк зачав відступатися, думаючи тільки, якби йому спастися; але Митько з медвежою зручностю підскакував до него дальше і дальше, і оголобля, немов буря, гуділа над його головою.

— Я тебе навчу заручених дівчат красти! — говорив він, лютий, стараючись засягнути Хомяка по голові, по ногах і по чім попало.

— Так! так! — кричав нарід, забуваючи на присутність царя, — гарненько його! От раз парубок! Стій за Морозова, стій за правду!

Але Митько думав не про Морозова.

— Я тебе навчу дівчат красти, — промовляв він, напираючи на Хомяка, котрий увивався від него на всі боки.

Аж ось роздався глухий удар. Хомяк, поражений в бік, полетів на кілька сяжнів і гепнув собою об землю, розкинувши руки.

Площадь заревіла радісним криком.

Митько зараз кинувся на Хомяка і зачав його душити.

— Годі! Годі! — закричали опричники, а Малюта бистро нагнувся до царя і сказав йому заклопотаний:

— Государю, прикажи відігнати сего біса! Хомяк у нас найліпший чоловік в цілій опричнині.

— Тягніть дурака за ноги! закричав цар; — облити його водою, ледви живого оставити!

Опричники ледви стягли Митька, але Хомяка підняли вже мертвого, і коли всі звернули свою увагу на посиніле його лице, коло Митька опинився володимирський гусляр і сіпнувши його за полу, сказав йому на ухо:

— Ходи, дурню. Втікай з головою!

І оба щезли в товпі народу.

XXXI.

Мошонка Вяземського.

Іван Василевич приказав покликати Морозова.

Нарід знову втих. Всі нетерпеливо звернули очі на царя і сперли в собі дух.

— Бояриче Дружине! — сказав урочисто Іван, встаючи з свого місця, — ти божим судом очистився передо мною. — Господь Бог, через побіду ворога твого, показав твою правду, і я не лишу тебе моеї ласки. Не їдь із Слободи до мого приказу. Але се, — продовжав мрачно Іван, — тільки половина діла. Ще самий суд буде. Привезти сюда Вяземського!

Коли явився князь Атанасій Іванович, цар довго дивився на него дивними очима.

— Атанасе, — сказав він в кінци, — тобі звісно, що я твердо дотримую мого слова. Я постановив, що той з вас, хто сам собою, або через боєвника свого не устоїться в бою, той буде віддаий на смерть. Боєвник твій не устояв!

— Щож, — відповів Вяземський рішучо, — вели мені голову стяти, государю!

Дивний усміх, мов змія, пробіг по устах Івана.

— Тільки голову стяти? — промовив він злобно. — Не вже ти думаєш, що тобі тільки голову зітнуть? Так було би, якби ти перед одним Морозовом відповідав, але на тобі ще друга кривда і друге окаянство. — Малюто, подай сюда його мошонку!

І взявши з рук Малюти звиток, кинений Вяземським, Іван підняв його до гори за кінчик.

— Се що? — спитав він, страшно дивлючись в очи Вяземському.

Князь хотів відповідати, але цар випередив його.

— Рабе лукавий! — промовив він грізно, і присутних проймило холодом; — рабе лукавий! — Я приблизив тебе до престола мойого; я підніс тебе і засипав ласкою, а ти що зробив? Ти в смердячім серци твоїм, „аки аспид", задумав погубити мене, царя твого, і чорнокняжієм збавити мене, і на те ти мабуть в опричнину впросився? — Що то опричнина? — продовжав Іван, оглядаючись навколо і підвисшуючи голос, щоби ввесь нарід міг вчути його. — Я, аки господин винограда, поставлений Господом Богом, над народом моїм справляти виноград мій. Бояре-ж мої, дума, і совітники не схотіли помагати мені і задумали погубити мене; тоді я взяв від них виноград мій і віддав другим діячам. І се є опричнина! Запрошені мною на пир не прийшли, і я післав на розстайні дороги і приказав кликати будь котрих, які найдуться. І се знов опричнина! Тепер питаю всіх: на що заслужив собі гість, що прийшов на пир, та не одягся в весільну одіж? Як сказано про него в святім письмі? „Звязавши йому руці і нозі, возьміте його і вверзіти во тьму кромішнюю: ту будет плач і скрежет зубов!"

Так говорив Іван, і нарід слухав мовчки се самовільне приміненне евангельської приповісти, неприхильний до Вяземського, але глубоко тронутий ненадійним упадком сильного царського любимця.

Ніхто з опричників не смів або не хотів промовити слова в обороні Вяземського. На всіх лицях малювався тільки страх. Один Малюта в звірських очах своїх не показував нічого, окрім готовости приступити заraз же до сповнення царських приказів, та ще лице Басманова виражало злобне торжество, хоть він і старався скрити його під позором рівнодушности.

Вяземський не вважав за потрібне оправдуватися. Він знав Івана і рішився витримати терпеливо ожидавші його муки. Поверховність його осталась тверда і гідна.

— Відведіть його! — сказав цар. — Я назначу йому смерть нарівні з тим станичником, що вліз до моєї спочивальні і тепер дожидає кари. А чарівника, з котрим пізнався він, найти і привезти в Слободу. Нехай на муках скаже ще що нового. — Велика злоба князя міра сего, — продовжав Іван, підвівши очи в небо; — він аки лев рикая, ходить навколо, іщуще пожрати мя, і навіть в синклиті моїм находить собі щирих слуг. Але я уповаю на ласку Божу і, при божій помочи, не позволю вкоренитися зраді в моїм царстві!

Цар зійшов з помосту і, сівши на коня, поїхав знов до двірця, окружений мовчаливою товпою опричників.

Малюта приступив до Вяземського, з посторонком в руках.

— Не прогнівайся, князю! — сказав він з усміхом, скручуючи йому назад руки; — наше діло холопське!

І окруживши Вяземського сторожею, він повів його в тюрму.

Нарід зачав розходитись, мовчки, або толкуючи нишком про все, що случилося, і небавом опустіла площадь.

XXXII.

Мошонка Басманова.

Ніякі муки не всилували Вяземського вимовити й слова, а навіть не старався він ослабити помови Басманова, сказавши тільки, що його самого бачив коло млина.

На приказ царя мельника піймили і тайно привезли в Слободу, але не зачинали ще мучити.

Басманов приписав успіх свого доносу силі тирлича, котрий все носив на собі, і переконався о тім тим більше, що Іван не показував найменшого підозріння, і що хоть по давному насмівався з Басманова, але був для него досить ласкавий. Басманов зробився тим гордійший, сміливо дивився в очи цареви і жартував з ним.

Раз цар зайшов по службі до настсятеля одного монастиря, в околици Слободи. Цар сів собі на лавці під образами, любимці його, крім Скуратова, котрого не було, стояли під стінами, а ігумен, низько кланяючись, ставив на стіл меди, ріжні страви, чаші з молоком і євіжі яйця.

Цар був в добрім настрою; він кушав всего, жартував ласкаво і провадив душеспасительні бесіди. З Басмановом він був ще ласкавійший, ніж звичайно, Басманов ще більше переконався о великій силі тирлича.

В тім роздався за частоколом тупіт кінських копит.

— Федю, — сказав Іван, — подивися, хто там приїхав.

Не вспів Басманов прийти до дверей, коли вони отворилися і на порозі вказався Малюта Скуратов.

Вираз його був таємничий і злобний.

— Ввійди, Лукіяновичу! — сказав привітно цар: — з якою звісткою Бог тебе приніс?

Малюта переступив поріг, і зглянувшися з царем, став хреститись до образів.

— Відки ти? — спитав Іван, нібн зовсім не очікував його.

Але Малюта не спішився з відповідею, тільки перше поклонився цареви, і потім приступив до ігумена.

— Благослови, отче! — сказав він, нагинаючись, а тимчасом поглянув скоса на Федора Басманова, котрого нараз обгорнув якийсь ляк.

— Відки ти? — повторив Іван, моргнувши незамітно на Скуратова.

— З тюрми, государю, чарівника мучив.

— Ну, щож? — спитав цар і бистро кинув оком на Басманова.

— Та все бормоче; трудно розібрати. Одно зрозуміли ми, як зачали кости ломити: „Вяземський, мовляв, не один до мене їздив; їздив і Федір Алексієвич Басманов, і корінь, бач, взяв від мене і носить його тепер на шиї!"

І Малюта знов визвірився на Басманова.

Лице Басманова змінилося. Вся безвстидність його щезла.

— Государю, — сказав він, незвичайно силуючись, щоби видатися спокійним, — він мабуть через те злословить на мене, що зрадив я його твоїй царській милости!

— А як зачали йому — продовжав Малюта, — припікати підошви, то він і сказав, що треба, знай, було Басманову того кореня на те, щоби збавити твоє государське здоровлє!

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ.

ЧОГО ТРЕБА РІДНОМУ КРАЄВИ.

Вже пару місяців минуло, як я вернув з відвідин у старім краю. Збирався я вже від давна написати дещо про те, що я там бачив, але серед навалу праці прийшлось відкладати се з дня на день. Аж тепер бачу, що як сього тепер не зроблю, то вже хиба ніколи.

Підчас своїх відвідин у старім краю я приглядався ближче життю в родиннім місточку Мостах Великих, що лежить в Галичині, недалеко від Львова. Через се й те, що я тут скажу, відноситься передовсім до сього місточка. Однак і для людий з других околиць се теж цікаве, бо життя там мало що ріжниться від життя в Мостах Великих.

Сказати коротко, життя в старому краю просто страшне. Для людини, яка хоч троха пожила в Америці, воно не вичисиме. Як я був в Америці перед своїми відвідинами в старім краю, я нераз читав ріжні заклики о допомогу, і я й богато таких, як я, не вірив у сі заклики. Ми знали, що в тому є якась правда, але щоби вроно було аж так зле, то ми не вірили. Тепер змірвивши все власним досвідом, я скажу, що ніякі відозви не можуть змалювати навіть десятої части того нещастя, яке присіло наш народ. Муки, які я бачив, а які переносить український народ у Галичині, просто не до опису.

За два місяці свого побуту в рідній краю я не бачив нічого другого, як муки й горе. Господарі жити просто нема [illegible] ше, від сходу сонця до темної ночи, але приходу з того він не має. Все, що він виробить, забирають польські [illegible] на ріжного рода податки, до[illegible]. Яких податків [illegible] вали сі урядники, то справді всяке понятте переходить. Немовби люди нічого другого не робили, лишень думали на тим, якби то нову драчу на селянина придумати. Від дому самого побирають кілька родів податків. Є там нумерове, є якесь льокальне, і всякі другі. Як один господар погорить, а другий возьме його в комірне, зовсім даром, як сусід сусіда, то уряд зараз стягає з того, що другого до хати пустив, комірного податку 25 злотих.

Всі знають, які були шарварки за австрійської держави. Нині селянин від одного злотого податку платить готівкою шарваркового 40 грошей.

А кілько тих податків стягається з українського селянина зовсім несправедливо, кождий може собі легко представити, бо селянин ратунку перед здирствами уряду не має ніякого. Селянин зладить протест, але сей протест уряд кидає в кіш. Селянин мусить заплатити все, що йому визначили, бо инакше йому наростуть проценти, а відтак і зліцитують.

Звідки селяни можуть взяти готівки на сі здирства, се справді чудо. Селянина здирають не лишень податки, але й при купні-продажі. Все, що він продає, йому платять слабо. За все, що він купує, йому приходиться платити солено. Збіже він продає за пів дармо. За нацюка, що важить 300 кільограмів, він дістає коло 250 злотих (25 долярів), а як купує цицькове паця, то треба йому заплатити 80 до 90 злотих (8 долярів). Виробів фабричних докупитися не можна.

Заробити селянинові ні робітникові просто нема де. Фабрик під рукою нема. Є в моїй рідній околиці якісь тартаки, але, як зачував, робітники не діставали там по три і по чотири місяці пейди.

Заробітки, як є, дуже низькі. Дівчина, що робить в панськім дворі, від ранку до вечера, заробить у літі 60 грошів (6 центів), а хлоп 1 золотого 20 грошів (12 центів). В місті дівчина служить за 15 злотих у місяць.

Будують усі. Будують навіть „Американи", себто імігранти, які заробивши гарні гроші, вернули по війні домів, закупили богато землі та стали назад газдувати. До мене прихопило їх богато у відвідини, і не було такого, якого не обіцювали мені підписати контракт робити на мене цілий рік даром, якби я лишень дістав його назад до Америки.

Та з усіх будують найгірше ті люди, яких уряд підозріває за ворожнечу до польської держави, а з них найбільше бувші жовніри української армії. Службу урядову уряд дає лишень хруням. Хто чесний, служби не дістане. Хруні дістали пенсію, а чесні ветерани з польської війни ходять каліками на жебранім хлібі.

Добре поводиться на селі кромі хрунів ще духовенству греко-католицької церкви. Справдішних патріотів межи ними дуже мало. Про них на селах я просто не чув. Говорили мені селяни, що попи всі пішли на польську руку. Чував, що декотрі виразно заявляли: „Прощо нам Україна? Нам Польща — Україна". І справді, що їм за лихо? Має пенсію від польського уряду. Кождому з них, як він тягне з польським урядом, уряд признав відшкодовання за всі страти у війні, тоді як всі чесні селяни ніякого відшкодовання за хату, худобу, вози, і инче добро знищене війною, не дістали. Дідичі позволяють попам пасти свою худобу на дворській землі зовсім даром, тоді як селянин сього права за гроші не дістане. Казали мені господарі: „Як ми можемо йти разом з попами, коли навіть наша худоба не сходиться з попівською?"

Попи відплачуються подлостю за сю прихильність уряду й дідичів. Я чував самий про факти, що священик доносив на хлопа за кожде слово проти польського уряду. На хлопа находили жандарі, кували, вели в тюрму. Хлопи стережуться священиків, як огню. І ненавидять їх як своїх ворогів. У церкву ходить лише дуже мало людий. Церква падає.

Не треба думати, що народ зовсім прибитий горем, що він чується пригноблений. Нарід жде нової війни, і немовби до неї готувався. Він готов на всяку війну. Війни ждуть, але й не боїться. Най прийде, ми вже будемо вміти воювати. Ми вже навчилися у великій світовій війні.

А як я питався, чого вони ждуть від „Американців", вони казали мені: Перекажіть їм, що нам треба всего, що потрібно для освіти й організації села. Нам треба народних домів. Нам треба читалень. Нам треба кооператив. Як у кождім селі буде народний дім і читальня, і кооперативна організація, ми не боїмося ніякої ворожої навали. Ми дамо собі раду й з чужими ворогами і зі своїми хрунями.

Стефан Заблоцький,
Бруклин, Н. Й.

З українського життя в Америці.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

Напруження в громаді.

Недавно був поданий у Свободі звіт з концерту в память десятьлітної річниці смерти Івана Франка, який урядили джерзиситіські товариства дня 6. листопада. Рецензії концерту я не думаю повтаряти, ані змінити, але хочу доповнити його, щоби запізнати читачів зі заходами, які попередили концерт, та настроями, які наступили по концерті.

На якийсь час перед концертом скликано в Джерзи Сити в сій справі збори всіх місцевих товариств, братств і сестрицтв. На збори зявилися представники 18 товариств. Наради велися дуже поважно. Розбирано точка за точкою, і розумово доходжено до однодушної згоди в кождім пункті, хоча на початку появлялося богато думок і проєктів.

Піднесено нарешті питанне, чи правити в день концерту в память Івана Франка панахиду. Вірні католики сейчас поставили внесок, що така панахида повинна бути відправлена. Більшість, а може й всі збори, з тим внеском видно погоджувалися.

Несподівано проти внеску вийшла опозиція, і то не зі сторони людий, які не належать до церкви, але зі сторони самого пароха місцевої греко-католицької церкви, о. Володимира Лотовича. Він заявив, що він знав Франка особисто, що він його шанує і на признанне його заслуг готов віддати грошеву жертву на памятник, але панахиди правити в память Франка не буде, бо Франко був атеїст і вмер, не висповідавшися.

Серед зібраних повстало обурення. Посипалися протести. Представники товариств один за другим вставали й доказували, що церква не повинна відмовляти признання християнства Іванови Франкови, бо Іван Франко цілим своїм життєм показав, що він щиро розумів заповідь християнської любови свого ближнього. Суть діяльности Івана Франка се оборона правди, справедливости. Боронив він прав нашого народа в імя правди й справедливости, не дивлячися на тяжкі кари, які за те на нього спадали. Його діяльність стоїть у острій суперечности з масними проповідниками слова Христового, які на словах голосять високі ідеали Христа, а на ділі для сих ідеалів не зробилиби найменчої жертви, які ради достоїньства, масних посад або почестий готові оплюгавлювати тих, які своїм життєм показували, що великі заповіди любови других треба не лишень голосити, але й в життя переводити.

Делегати товариств, братств і сестрицтв звернули увагу, що власне за се життя, повне посвяти для других, хочуть вони почтити память Івана Франка панахидою, бо вірні католики так звичайно шанують память дорогих собі осіб. Забороняти такий обхід ніхто не має їм права. Польща пробує ставити всякого рода перешкоди в святкованню ювилею Франка, але вона до сього не має права. Горстка католицьких священиків зібралася теж з походом проти ювилею Франка, а не могучи здержати свята, тепер намагається хочаби здержати вірних, як вони захочуть відправити в память Франка панахиду. Для сеї цілі вони вживають закиду, що Франко був атеїст та вмер несповіданий. Кілько варта сей аргумент, видно з того, що довкола Джерзи Сити всі просто священики відправили такі панахиди, не збоявшися заказу ні Варшави ні епископа. Коли не боятся наші люди заборони там, де панує польський жандар і прокуратор, то чого боятися нам заборони тут на свобідній землі? Ми показалиби себе рабами, якби ми збоялися тих заборон.

Про те, чи заслугує Франко в вірних членів церкви на церковну відправу, рішає його діяльність і воля людий. Як епископ забаг собі йти за волею чужого уряду, то най він самий іде. Ми ідім за слідами всіх свідомих українських церковних громад. Най він лишиться самий. Панахида по Івані Франку ніякої соблазни не ширить. Хто таке говорить, той говорить неправду. Де такі панахиди були, там, як бачимо, парохії не порозбивалися. Розбиваються зате парохії, яких священики не йдуть за голосом народа, але за приказом епископа, який хилить голову перед чужими приказами.

Щоби вспокоїти обурення, о. Лотович заявив, що він поїде до епископа просити о дозвіл на панахиду, бо буцімто лишень епископ має право дозволити на панахиду. Чи їздив він, чи не їздив, досить, що остаточно заявив, що панахиди таки правити не буде. Відбувся отже концерт без панахиди. Проти волі товариств панахиди не відправлено.

Вже по концерті зібралися другі збори представників місцевих товариств. Обговорювано межи инчим тут ще раз сю справу. Хоча були такі, які колись домагалися, щоби парох пішов за волею громади, але відтак забули на свої горячі домагання, але збори, які представляли цілу джерзиситську громаду, все таки винесли по довших дискусіях слідуючі резолюції:

Представники Братств, Товариств і Сестрицтв, зібрані на спільних зборах Української Громади в Джерзи Сити, Н. Дж., які відбулися в четвер, дня 18. листопада 1926, в дільниці Лафает, при 340 Джанстон Ев., по переведенній дискусії повзяли слідуючу резолюцію:

1) Висказуємо Комітетови вшанування памяти Івана Франка наше признанне за те, що звеличав десятьлітні роковини смерти Івана Франка так величавим святом, а заразом

2) пятнуємо місцевого греко-католицького пароха о. Володимира Лотовича за відказання відправити панахиду по Іванови Франкови, зглядно за неприхильне становище супроти памяти нашого національного Ґенія. Відпис цеї резолюції належить рівночасно вислати на адресу о. Володимира Лотовича.

Щоби хтось не подумав, що може священик зискав щось для церковної справи сею епископською політикою, додам, що богато людий перестало ходити до церкви, від коли церква взяла курс епископа. До церкви приходить лишень жмінка людий, чому й дивуватися не можна, бо священик не вміє людий нічим притягнути ні вдержати. Навіть на церковний баль прийшло мало людий, хоча парох в церкві гремів, щоби люди йшли на церковний баль, а не на концерти в честь Івана Франка.

Осип Логин.

СЕНТ ДЖОЗЕФ, МО.

Свято Першого Листопада.

Наш старенький парох вже заздалегідь, бо вже 31. жовтня по проповіди приготовив нас до святкования Першого Листопада, сего великого і важного дня для нас Українців і нашої державности. Щирими а ревними повних патріотичного змісту словами, заохотив нас парох підчас панахиди до молитов за душі тих, що в нерівній боротьбі та в обороні дорогої нам батьківщини поклали свої буйні голови на жертвеннику самопосвяти. Панахиду відправлено в нашій греко-католицькій церкві св. Йосифа 7. падолиста зараз по Службі Божій.

В своїй промові о. парох не забув також і за тих, що коротають свій вік ще до тепер т. є. за наших дорогих нам братів інвалідів, бо доля-мачоха, як сказав о. парох, насміхається над інвалідами гірш померших. Зруйнувавши їх здоровлє і щасте, полишила їх вправді при життю, але гірш дідів-прошаків на Боже провидінне і на ласку та жертвенність добрих і милосерних людей. Яркими словами змалював нам парох невідрадне положенне наших нещасливців-інвалідів та наших братів і сестер в старім краю, котрі переживають страшне пекло недолі і нужди під страшним обухом наїздника на своїй рідній землі.

Рівночасно заохотив нас добрим словом, як пристало доброму слузі в винограді Христовім, до пожертвовання на тих бідолахів, що чия змога: „Маєш більше дай більше, маєш менше дай менше", бо „всякоє даяніє благо". „Що зробили ви для сего меншого брата, мені зробили ви", слова Христа Спасителя. Ті слова глибоко запали в серця тутешних синів Неньки України: Наш нарід український з природи жертволюбивий, але тутешній маленький гурток Українців можна сміло поставити за взір всім другим великим громадам. Коли була збірка на допомогу нашій дорогій вітчині, наша громада зложила малощо менше від найбільших громад. І тепер відзиваємося на кождий зазив. Та мала горстка щирих і патріотичних Українців, всего навсего 15 родин і пару самотних, утримує свого сталого священика своїми власними силами і датками лишень тому, щоби мати для себе і для своїх дітей провід до щастя вічного, а провід і розраду в справах патріотичних і народних та вказівки, як дійти і якими способами добитись своєї держави.

„Або добути, або дома не бути" — се девіза — се клич тутейшого гуртка Українців, а що сили фізичної в данім случої застосувати не можливо, беруть силу фінансову і нею форсують, щоби побороти противні нашій державности сили. Наша рідна заплакана дорога мати-Україна крізь сльози усміхається до нас і кличе громовим голосом — не робіть роздору межи собою — дорогі мої діти, а навпаки — єднайтесь, бо в єдности сила! Лишень єдностю зможемо розірвати кайдани, якими закував ворог наших братів і сестер та нашу дорогу Неньку-Україну. Єднайтесь! Се могучий клич, бо в єдности сила! Сам ворог на сей клич тремтить, та старається ріжними способами нас розєднати, а що не удаєсь йому справа на поли народнім, старається поріжнити нас на поли церковнім. Він хитрий, знає добре, що коли розійдемося на поли церковнім, то станемо заразом ворогами в справах народних і політичних. Найлучшим доказом сего є довголітні війни середних віків в Німеччині задля переконань релігійних, а у нас Українців то вже нема що й говорити, бо у нас коли батько і син або рідні братя не належать до одної церкви, то вже смертельні вороги у всіх напрямах. Лишім кождому його працю, яка припала йому в части серед народу, а ми робім свою, але тримаймось разом, стремім до одного яко нарід, а тоді буде у нас сила і всі другі народи будуть мусіли з нами числитися та віддати нам належну честь. Будуймо, а не руйнуймо! Розвалити потрафить і дурень, але побудувати і розумний не всегда потрафить. Так говорив наш парох в свято Першого Листопада.

До збирання жертв на інвалідів і нашу державність підчас панахиди в церкві і поза церквою вибрано п.п. Василя Юркевича і Федора Солоничного, оба зі заряду церковного. Тим двом щирим Українцям належиться подяка, що не жалували труду свого в збиранню жертв. Не менше належиться щира подяка всім жертводавцям, котрих імена і їх жертви тут поміщуємо, а іменно:

Василь і Настя Юркевич $5.00; по $1.50: Юрій і Марія Мізин, Василь і Ева Сенько; о. А. Черепаняк $2.35; Дмитро Блакіта $3.00; по $1.00: Петро і Рузька Рак, Андрій і Дом. Городиський, Григорій і Марія Плекан, Григорій Ф. і Анна Кочан. Дмитро і Параска Колеґа, Василь і Марта Синайко, Нестор і Павя Калагурка, Федір і Ксеня Солоничний, Дмитро і Параска Ганьківський, Василь і Агн. Мілян, Яків і Анастазія Скрицький, Іван Карапутний, Мирон Солоничний, Іван Палюх, Василь і Михайло Тимковичі; Іван і Настя Шаланський 75 цнт.; по 50 цнт.: Роман Калагурка і Петро Ткач; по 25 цнт.: Павло Ґавенка, Марія Церемуга. Разом зібрано $30.60.

Підписані пересилають сю збірку $30.60 до Обєднання і просять половину з того т. є. $15.30 переслати інвалідам до Львова, а другу половину на руки комітету, котрий веде революційну боротьбу за независимість Української Держави.

Василь Юркевич, міст. пред.;
Федор Солоничний, касієр.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ЯНҐСТАВН, О. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, дня 12-го грудня, о годині 2-ій точно, в гали Литовській, 628 Franklin Ave. Проситься всіх членів прибути на сей річний мітінґ, бо є важні справи до вирішення. Рядники здадуть справозданне з балю. Контрольна комісія здасть справозданне з діловодства. Буде дискусія над статутом і вибір уряду на рік 1927. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. Кождий член має принести 30 ц. за календар У. Н. Союза на 1927 рік. Неявившийся член підлягає карі 1.00 дол., а урядник 2.00 дол. — Н. Павлишин, предс.; Ів. Гармич, секр.

ДІТРОЙТ, МИШ. Тов. Зап. Січ, від. 75, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 12. грудня, точно о 1-ій годині пополудни, в гали при 3464 Cicotte Ave. Проситься всіх членів зійтись на час, бо маємо богато важних справ до полагодження; будесь вибирати новий уряд. Контрольна комісія буде здавати справозданне і будесь роздавати календарі на рік 1927, а також будесь принимати нових членів до Тов. і У. Н. Союза. — Стефан Дідула, секр.

РОСФОРД, О. Бр. св. Михаїла, від. 235, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, дня 12-го грудня, о годині 2-ій пополудни в гали Укр. Нар. Дому. Проситься всіх членів прибути на сей мітінґ, бо буде справозданне за 1926 рік і вибір нового уряду на рік 1927. Рівнож буде роздаватися календарі за доплатою 30 цнт. Хто ще не стоїть в У. Н. Союзі, то проситься прийти і записатися до нашого Братства і до У. Н. Союза. Котрий член не буде присутний на мітінґу, заплатить кару після ухвали. — Л. Бобак, предс.; І. Кушнір, кас.; О. Невойда, секр.

ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ. Тов. Запорожська Січ, від. 284, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, дня 12. грудня, о год. 2-ій пополудни, в гали У. Н. Дому, 1020 N. 9th St. Кождий член повинен виповнити свої залеглости. Буде вибір нового уряду і будеся принимати нових членів без вступного до Тов. і У. Н. Союза. — Д. Іващук, голова; Ол. Питришин, кас.; Ів. Ч. Тимкович, писар.

КАЛУМЕТ СИТІ, ІЛЛ. Тов. ім. Івана Франка, від. 80, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що річний мітінґ відбудеться дня 12. грудня 1926, о год. 2-ій пополудни в гали містовій під ч. 695 — 154 улиця, Калумет Сити. Проситься членів прибути на сей мітінґ, бо буде вибір нового уряду на рік 1927. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі зістануть суспендовані. Неявившийся члена на мітінґ підлягає карі 1.00 дол., а урядник 2.00 дол. Будесь принимати в члени Тов. і У. Н. Союза. Кождий член повинен принести жертву на Сиротинець У. Н. Союза. — Василь Курпела, секр.

ҐЕРИ, ІНД. Тов. Т. Шевченка, від. 100, повідомляє, що річний мітінґ відбудесь о 1-ій годині пополудни в неділю, 12. грудня, в гали Neighborhood House, 1700 Adams St. Буде справозданне уряду і дискусія. Вибір нового уряду на слідуючий рік. Неявившийся член заплатить кари $1.00, а урядник $2.00. — Гр. Лавровський, предс.; Андрій Цебак, секр.

НОРТ ДІТРОЙТ, МИШ. Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє всіх своїх членів, що мітінґ відбудеться дня 12. грудня, в неділю, о 12-ій год., в школі на Мікей і Галек ул. Буде вибір нового уряду на рік 1927. Кождий член має вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі буде караний урядник 1.00 дол., а член 50 ц. — П. Гнищук, рек. секр.

МІКІС РАКС, ПА. Бр. Пресв. Богородиці, від. 258, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в гали Петра Мудрика, на Ела Ст. 413, в неділю, 12. грудня, о 2-ій годині пополудни. Проситься всіх членів явитись на той мітінґ, бо будуть важні справи до полагодження; буде вибір нових урядників. Котрий член не буде на мітінґу, заплатить кари 2 дол., а урядник 3 дол. Будемо принимати нових членів і дітий до У. Н. Союза. — Н. Афтаніс, предс.; П. Кріль, секр.

КЕМПБЕЛ, О. Сестр. Пр. Діви Марії, від. 119, повідомляє всіх своїх членкинь, що річний мітінґ відбудеться 12. грудня, о 2-ій годині пополудни під ч. 133 Рід Евню. На сей мітінґ кожда членкиня обовязана явитись, бо є важні справи до полагодження. Буде справозданне з цілого року і вибір нового уряду на рік 1927. Неявившася членкиня заплатить 50 ц. кари, а урядничка 1.00 дол. — Марія Курецька, предс.; Марія Сокіл, кас.; Марія Біган, фін. секр.

ТОЛІДО, О. Бр. св. Николая, від. 167, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться дня 12. грудня, точно о год. 2-ій пополудни, в домі А. Униска, 1034 Tecumsh St. Кождий член має явитись на сей мітінґ. Буде справозданне з доходів і розходів, буде вибір уряду на рік 1927. Неявившийся член підлягає карі після ухвали. — Б. Унисько, предс.; [illegible], кас.; Й. Розмітка, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. О. Николая, від. 341, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться дня 12-го грудня, в У. Н. Домі при 14-ій ул., точно о год. 1.30 пополудни. Буде справозданне контрольорів і вибір уряду на 1927 рік. Проситься всіх членів прийти. Довгуючі мають вирівнати свої залеглости. Ті, що здеклярували на Сиротинець при У. Н. Союзі, щоб зложили свої жертви. Буде прочитаний статут відділовий і другі важні справи. — Іван Кренціґлова, секр.

ЛОРЕЙН, О. Бр. св. Андрія, від. 128, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться дня 12. грудня, о годині 1-ій пополудни, в гали церковній, 2445 — 31 ул., Савт Лорейн. Проситься всіх членів прибути на мітінґ на означений час. Буде справозданне уряду за рік 1926 і вибір уряду на рік 1927. Неявившийся член заплатить кару 1.00 дол., а урядник 2.00. На тім річнім мітінґ умає бути покінчена справа Сиротинця при У. Н. Союзі. — Онуфер Зазуля, предс.; Волод. Карішень, секр.; Михаїл Пошивак, кас.

МІЛВОКІ, ВІС. Отсим повідомляється всіх місцевих і позамісцевих членів члеців Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 47, що річний мітінґ відбудеться в суботу, дня 11. грудня, о 6-тій год. вечер, на церковній гали на Скоґ стрів, ч. 625. Напоминаєсь всіх членів і членкинь, щоби прибули на сей річний мітінґ, бо будесь вибирати новий уряд на рік 1927, як також треба полагодити важні справи. Кождий член, котрий довгує за минувший місяць, а не явиться на сім мітінґу і не виповнить своєї залеглости, буде виключений з Тов. і У. Н. Союза. Неявившийся член заплатить 1 дол. кари. — В. Задорожний, предс.; М. Адамчук, кас.; Н. Кудринський, секр.

ДІТРОЙТ, МИШ. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 292, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, дня 12. грудня, точно о год. 1-ій пополудни в гали церковній при Clippert, тому, що є дуже богато справ, що мали бути вирішені в тім році, а задля браку присутности членів зістали відложені аж до річних зборів, обовязком кождого члена бути хоч раз в році на зборах. Кождий член дістане календар на рік 1927. По вичерпанню нарад відбудесь вибір уряду на рік 1927. — Д. Запотічний, пр.; П. Кісел, секр.

ДЕРРИ, ПА. Сестр. Усп. Пр. Діви Марії, від. 303, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членкинь, що річний мітінґ відбудеться дня 12-го грудня, о 1-ій годині пополудни в Укр. Гали. Буде річне справозданне і вибір нового уряду на 1927 рік. Неявившася членкиня заплатить кари 1 дол., а урядничка 2 дол. — Катерина Королевят, предс.; Анна Баран, кас.; Катерина Байтс, секр.

БАРНЕСБОРО, ПА. Відділ 249 повідомляє своїх членкинь, що річний мітінґ відбудеться 12-го грудня, о годині 1-ій, зараз по Сл. Божій. Сестр. Благов. Преч. Діви Марії запрошує вас всіх членкинь на сей мітінґ. Неприбувша членкиня заплатить кари 1 дол. — К. Здиняк, секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Ап. Петра і Павла, від. 220, подає до відома всім своїм членам, що річний мітінґ відбудеться дня 11-го грудня, в гали парохіяльній, 4950 Савт Палайна ул., о годині 7-ій вечером. Обовязком кождого члена прибути на сей річний мітінґ, бо будуть важні справи; уряд здасть справозданне а також і контрольна комісія. Буде вибір уряду на рік 1927. — Іван Чорній, секр.

МІКІС РАКС, ПА. Бр. св. Володимира, від. 91, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 12. грудня, точно о 1-ій годині попол. Буде вибір нового уряду і инші справи. Кождий член має явитись на мітінґу; неявившийся на мітінґу без важної причини буде караний після статута. Будемо принимати нових членів без вступного до Братства і У. Н. Союза. — Андрій Гальчак, предс.; Петро Файфоревич, кас.; Василь Рудавський, секр.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць листопад 1926 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	385.04	141.	18.12
2.	163.07	142.	98.61
3.	75.89	143.	111.66
4.	81.18	144.	62.92
5.	62.15	145.	46.88
6.	25.47	146.	83.05
7.	199.92	147.	314.05
8.	153.63	148.	13.75
9.	122.45	149.	49.60
10.	178.40	150.	26.38
11.	7.94	151.	60.42
12.	110.30	152.	53.96
13.	38.86	153.	20.03
14.	80.89	154.	40.92
15.	39.07	155.	318.87
16.	33.08	156.	65.73
17.	24.82	157.	42.37
18.	112.48	158.	24.23
20.	165.10	159.	69.85
21.	47.69	160.	83.58
22.	88.81	161.	85.33
23.	28.75	162.	50.44
24.	131.02	163.	90.56
25.	45.27	164.	53.08
26.	39.53	165.	103.13
27.	37.65	166.	16.42
28.	183.19	167.	37.96
29.	159.62	168.	128.20
30.	66.95	169.	39.86
31.	138.26	170.	177.44
32.	33.01	171.	44.66
33.	58.02	172.	50.76
34.	102.22	173.	26.20
35.	25.03	174.	38.06
36.	77.70	175.	94.23
37.	45.00	176.	45.11
38.	216.00	177.	70.52
39.	98.03	178.	35.41
40.	29.29	179.	173.28
41.	38.17	180.	7.43
42.	105.38	181.	121.97
43.	46.56	182.	111.08
44.	133.14	184.	7.33
45.	174.84	185.	75.70
46.	34.04	186.	67.26
47.	26.32	187.	50.74
48.	41.27	188.	21.43
49.	13.99	189.	27.59
50.	36.45	190.	9.60
51.	56.48	191.	63.11
52.	21.34	192.	64.41
53.	46.11	193.	146.91
54.	20.11	194.	16.86
55.	59.06	195.	35.26
56.	99.73	196.	38.11
57.	104.65	197.	36.61
58.	66.46	198.	65.15
59.	121.24	199.	9.76
60.	16.43	200.	79.68
61.	111.37	201.	53.09
62.	76.14	202.	31.86
63.	269.74	203.	100.09
64.	60.49	204.	60.03
65.	263.69	205.	21.19
66.	107.21	206.	319.29
67.	118.20	207.	45.30
68.	35.99	208.	34.39
69.	99.63	209.	138.59
70.	236.00	210.	39.92
71.	14.76	211.	117.94
72.	55.39	212.	24.91
73.	91.68	213.	269.96
74.	65.39	214.	40.95
75.	86.13	215.	36.05
76.	217.31	216.	42.96
77.	99.07	217.	281.37
78.	143.63	218.	235.74
79.	6.16	219.	51.83
80.	55.15	220.	122.25
81.	116.72	221.	301.58
82.	58.16	222.	23.21
83.	65.51	223.	162.20
84.	15.04	224.	12.38
85.	111.02	225.	31.61
86.	173.84	226.	17.46
87.	108.58	227.	62.85
88.	6.05	228.	44.04
89.	7.28	229.	206.10
90.	190.61	230.	188.68
91.	202.96	231.	55.91
92.	15.49	232.	60.30
93.	64.30	233.	55.25
94.	184.51	234.	124.88
95.	62.97	235.	120.38
96.	145.19	236.	74.88
97.	36.72	237.	160.11
98.	145.90	238.	72.80
99.	156.55	239.	173.80
100.	72.05	240.	13.94
101.	57.79	241.	68.29
102.	275.88	242.	123.37
103.	68.39	243.	102.47
104.	170.03	244.	28.61
105.	121.90	245.	128.46
106.	188.39	246.	35.69
107.	52.56	247.	215.38
108.	96.03	248.	46.16
109.	100.70	249.	31.87
110.	29.20	250.	20.70
111.	38.07	251.	123.44
112.	[illegible]	252.	55.37
113.	[illegible]	253.	63.22
114.	[illegible]	254.	112.77
115.	[illegible]	255.	61.82
116.	[illegible]	256.	25.15
117.	[illegible]	257.	1.86
118.	[illegible]	258.	28.71
119.	[illegible]	259.	136.23
120.	130.65	260.	25.50
121.	70.35	261.	25.85
122.	53.74	262.	38.32
123.	39.87	263.	48.71
124.	82.67	264.	17.26
125.	16.09	265.	39.13
126.	85.42	266.	76.21
127.	90.92	267.	38.46
128.	52.46	268.	35.53
129.	31.93	269.	44.80
130.	198.31	270.	145.73
131.	17.20	271.	34.31
132.	118.51	272.	8.05
133.	135.73	273.	74.02
134.	38.72	274.	134.25
135.	101.29	275.	65.34
136.	[illegible]	276.	355.59
137.	129.80	277.	59.36
138.	[illegible]	278.	48.70
139.	[illegible]	279.	8.38
140.	[illegible]	280.	[illegible]

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
281.	18.13	331.	23.54
282.	152.87	332.	60.02
283.	86.59	333.	88.98
284.	25.48	334.	75.36
285.	37.55	335.	32.14
286.	64.68	336.	124.36
287.	15.53	337.	12.60
288.	180.86	338.	231.98
289.	23.11	339.	62.19
290.	50.96	340.	16.33
291.	24.50	341.	62.42
292.	196.03	342.	134.66
293.	24.62	343.	16.22
294.	47.74	344.	29.63
295.	156.25	345.	93.54
296.	197.75	346.	20.72
297.	16.05	347.	52.18
298.	52.98	348.	12.58
299.	50.04	349.	43.73
300.	241.38	350.	57.63
301.	89.03	351.	45.00
303.	43.76	352.	39.52
304.	23.13	353.	12.82
305.	51.81	354.	33.89
306.	12.36	355.	49.78
307.	27.25	356.	18.79
308.	101.73	357.	34.20
309.	36.04	359.	26.12
310.	31.50	360.	32.92
311.	16.13	363.	133.65
312.	32.65	364.	174.16
313.	16.74	365.	107.88
314.	10.92	367.	196.98
315.	16.56	369.	152.78
316.	205.85	370.	196.62
317.	94.67	371.	77.00
318.	95.60	379.	62.58
319.	15.49	380.	24.78
320.	70.24	381.	26.56
321.	97.90	384.	91.31
322.	18.24	385.	205.61
323.	44.47	388.	161.19
324.	118.91	392.	15.97
325.	40.32	393.	24.96
326.	133.67	396.	73.78
327.	31.20	400.	46.96
328.	15.16	401.	29.04
330.	91.26		

З місячних вкладок старих родів обезп. $30,049.26

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
25.	4.53	177.	16.74
26.	8.30	195.	5.45
31.	3.34	217.	6.93
34.	2.10	218.	2.20
38.	3.55	221.	4.50
56.	3.53	229.	2.87
61.	4.77	237.	2.36
64.	2.16	242.	3.41
65.	4.00	245.	9.49
67.	2.07	246.	1.00
84.	1.96	266.	2.17
87.	1.87	268.	2.24
90.	3.46	276.	4.33
91.	2.84	281.	12.87
92.	2.04	284.	1.06
105.	3.38	292.	75.79
106.	6.04	309.	4.11
110.	3.66	323.	1.38
129.	3.79	332.	1.61
130.	8.69	333.	2.51
131.	1.72	338.	1.53
133.	3.93	350.	1.35
142.	2.16	357.	1.70
147.	3.63	359.	4.72
160.	8.86	385.	6.20
167.	3.84		

З місячних вкладок нових родів обезп. $278.84

Разом від членів	$30,328.10
Процент від морґечів	2,548.96
Процент від бондів	2,332.24
Сплата морґечів	1,042.50
Сплата бондів	17,191.25
Сирітські части по бл. п.:	
Йосиф. Свирбивус, в. 76	650.00
Ст. Салій, в. 8	400.00
Анна Салій, в. 211	300.00
Петро Орляк, в. 268	200.00
Йосиф Дмитрик в. 39	262.50
Разом	55,255.55

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

М. Сторожинський, в. 130	500.00
Йосиф Ласкос, в. 72	250.00
Сильвестер Галик, в. 1	1,000.00
Марта Дренів, в. 317	500.00
Анаст. Лишак, в. 292	1,000.00
Петронеля Чайка, в. 139	500.00
Йосиф. Свирбивус, в. 76	750.00
Ю. Крайовський, в. 217	750.00
Андрій Квартек, в. 1	1,000.00
Микола Курач, в. 34	275.00
Стефан Салій, в. 8	1,000.00
Андрій Дошна, в. 12	1,000.00
Марко Кліщ, в. 185	750.00
Анна Салій, в. 211	500.00
Петро Синютка, в. 276	1,000.00
Петро Орляк, в. 268	500.00
Осип Дмитрик, в. 39	1,000.00

Запомоги з фонду запомогового:

Мілько Завідняк, в. 10	50.00
Мих. Якимець, в. 42	100.00
Анна Букатчук, в. 42	50.00
Ст. Свербивус, в. 76	100.00
Теодор Вишник, в. 90	50.00
Анаст. Марків, в. 194	50.00
Теодор Смілка, в. 203	25.00
Михайло Рибак, в. 206	50.00
Дмитро Музика, в. 209	75.00
Анна Чмерит, в. 212	50.00
Й. Замулінський, в. 223	100.00
Микола Ільків, в. 234	100.00
Мих. Витязь, в. 276	75.00
Юрій Андрейко, стипендія	200.00

Виплати з фонду сирітського по бл. п.:

Іван Федун, в. 144	240.00
Емія Ключенко, в. 271	450.00

Виплати з фонду адміністраційного.

Свобода за орган	3,870.30
Платня голов. уряду	520.00
Податок від реальности	198.75
Лайсенс стейту Мд.	25.00
Кошта засідання гол. Екзекутиви	27.94
Видатки адміністраційні: почта, експрес, телефон і ин.	37.33
Разом	$18,719.32

ЗІСТАВЛЕННЄ.

Готівка з кінцем міс. жовтня остала	324,777.59
Прихід за листопад	55,255.55
Разом	380,033.14
Розхід за листопад	18,719.32
Готівка з кінцем міс. листопада остає	$361,313.82

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	$361.313.82
Морґечі	780,707.50
Бонди	373,001.23
Реальність	19,500.00
Друкарня	16,000.00
Разом	$1,550,522.55

Стан довжний:

Фонд посмертний	1,041,780.82
" резервовий	246,006.09
" запомоговий	53,076.37
" адміністрац.	31,475.33
" народний	5,374.97
" конвенційний	12,043.60
" сирітський	160,765.37
Разом	$1,550,522.55

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр;
Р. Слободян, г. фін. секр.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за місяць листопад 1926 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	23.18	103.	4.05
2.	13.50	104.	20.70
3.	12.83	105.	9.90
4.	2.70	106.	4.30
5.	6.75	107.	3.20
6.	3.60	108.	8.10
7.	29.85	109.	12.15
8.	11.48	110.	90
9.	19.58	112.	13.75
10.	4.05	113.	3.40
14.	1.80	114.	7.00
15.	6.55	115.	25
16.	5.20	116.	10.15
18.	9.90	118.	3.60
20.	8.10	120.	11.48
21.	4.75	121.	11.70
22.	15.75	123.	6.08
23.	2.70	124.	17.25
24.	15.30	126.	3.05
25.	1.15	127.	9.45
26.	1.15	128.	5.65
27.	2.70	130.	6.10
28.	22.75	131.	2.05
29.	13.05	132.	20.05
30.	8.10	133.	9.90
31.	22.50	135.	6.30
34.	13.75	136.	14.40
35.	2.95	137.	17.33
36.	50	139.	2.95
38.	23.90	140.	1.00
39.	6.08	142.	9.45
40.	2.70	143.	6.75
41.	2.55	144.	2.25
42.	9.00	145.	1.65
43.	2.50	146.	6.53
44.	20.25	147.	42.07
45.	12.60	148.	4.75
47.	2.30	149.	6.98
50.	6.10	153.	3.60
51.	1.60	155.	46.65
52.	75	156.	9.20
53.	4.95	158.	1.80
55.	6.30	159.	8.33
56.	18.23	160.	12.85
57.	7.90	161.	5.90
58.	10.00	162.	5.65
59.	12.20	163.	9.00
61.	6.53	164.	5.20
62.	7.50	165.	5.50
63.	27.25	166.	1.58
64.	6.55	167.	2.95
65.	31.50	168.	17.55
66.	4.28	170.	11.95
67.	13.28	171.	25
68.	2.50	172.	3.15
69.	4.50	174.	4.30
70.	28.35	175.	6.55
72.	9.00	176.	2.05
73.	6.53	177.	5.85
74.	3.15	179.	23.17
75.	16.65	181.	13.75
76.	26.77	182.	7.45
77.	8.32	188.	75
78.	3.15	189.	2.25
80.	6.75	191.	1.80
81.	6.55	192.	2.50
82.	5.95	193.	8.55
83.	10.80	196.	2.70
85.	16.65	197.	1.60
86.	6.30	198.	3.60
87.	14.85	200.	13.05
88.	1.00	201.	5.40
89.	2.05	203.	6.30
91.	22.75	204.	2.20
93.	5.85	205.	4.10
94.	12.85	206.	38.05
95.	4.10	207.	2.70
96.	14.65	208.	2.25
97.	3.60	209.	17.35
98.	7.06	210.	5.65
99.	22.20	211.	8.60
100.	5.65	212.	1.40
102.	26.10	213.	21.60

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
214.	7.45	293.	1.35
217.	33.08	294.	4.72
218.	37.15	295.	13.95
219.	4.25	296.	8.35
220.	14.20	297.	2.50
221.	10.60	298.	6.55
223.	22.75	299.	2.70
224.	2.50	300.	18.25
226.	2.50	301.	11.00
227.	3.60	305.	2.50
228.	5.25	306.	50
229.	16.90	307.	3.45
230.	17.80	308.	18.25
231.	5.85	309.	1.35
232.	4.50	310.	4.05
233.	45	312.	3.83
234.	26.77	314.	1.60
235.	4.73	316.	23.20
236.	9.00	317.	11.25
237.	15.30	318.	3.38
238.	3.15	320.	6.75
239.	15.75	321.	13.75
241.	7.65	323.	6.55
242.	11.70	324.	15.30
243.	19.35	326.	14.18
244.	2.50	328.	2.30
245.	14.00	330.	3.20
246.	3.60	331.	3.15
247.	28.65	332.	5.85
248.	3.83	333.	7.45
250.	2.70	334.	3.85
251.	12.15	335.	2.50
252.	5.00	336.	6.75
253.	2.95	338.	30.40
257.	75	339.	10.58
258.	3.85	341.	5.18
259.	18.90	342.	18.90
260.	4.95	343.	2.50
261.	2.70	344.	1.80
262.	7.42	345.	7.90
263.	5.40	346.	4.50
264.	4.50	347.	6.30
265.	2.48	350.	1.80
266.	4.05	351.	3.85
267.	4.05	352.	4.75
268.	50	355.	3.83
269.	5.40	357.	3.60
270.	18.70	359.	90
271.	2.75	360.	4.05
273.	3.40	363.	17.33
274.	10.13	364.	12.38
275.	6.55	365.	12.40
276.	48.40	367.	11.25
278.	8.55	369.	21.40
281.	2.48	370.	8.80
282.	20.93	371.	11.05
283.	10.15	379.	3.60
284.	3.40	380.	4.28
285.	4.60	384.	13.10
286.	75	385.	26.20
288.	20.98	388.	14.18
289.	3.16	396.	10.80
290.	1.80	401.	3.00
292.	16.88		

З місячних вкладок $2,674.58

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Стефан Каплун, в. 288	346.00
Анна Машталяр, в. 94	112.00
Евгенія Фіялка, в. 57	32.00
Волод. Кульба, в. 76	11.00
Петро Халупа, в. 242	82.00
Зофія Гадиняк, в. 342	22.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Платня помічних сил	240.00
Видатки канцелярійні	12.62
Разом	$807.62

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. жовтня остала	39,903.35
Прихід за листопад	2,674.58
Разом	$42,577.93
Розхід за листопад	807.62
Готівка з кінцем міс. листопада остає	$41,770.31

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	41,770.31
Морґечі	46.800.00
Разом	$88,570.31

Стан довжний:

Фонд посмертний	67,173.08
" адміністрац.	21,397.23
Разом	$88,570.31

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр;
Р. Слободян, г. фін. секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ

ТРОЙ, Н. Й.

На памятник Франка.

Щоби прилучитися до звеличання памяти нашого національного генія Івана Франка, українська православна церква св. о. Миколая вислала до Обєднання $35.50 до висилки до краю на памятник Франка.

Комітет.

БЕЙОН, Н. ДЖ.

З хрестин для сиріт в краю.

В Ровей, Н. Дж., дня 28. падолиста гр. Демко Горбайчук справляв хрестини своїх малих доньок Ольги і Теодори. Присутні гості не забули при забаві і про бідних сиріт в старім краю та зложили на мої руки 8 дол., котрі пересилаю через Обєднанє до краю на повище згадану ціль.

Жертву зложили слідуючі особи: по $1: п. Горбайчук, (батько), п. Юрчук, п. Перешлюга, п. Саймен (з Ню Йорку), п. Брацік і І. Довгань; по 50 ц.: п. Храцов, п. Топащевич, п. Бенц (з Ню Йорку); по 31 ц.: п. Калінік; по 19 ц.: п-ні Хропов.

В імени сиріт складаю усім жертводавцям щире Спасибіг.

Іван Довгань.

АНСОНІЯ, КОНН.

Величава збірка на памятник Франка і на політичних вязнів.

Підписаний Комітет переслав до Обєднання в Филаделфії збірку в квоті $146.28 до висилки до рідного краю з ось таким призначенням: $103.61 на памятник Франка, а $42.67 на допомогу політичним вязням.

Перед концертом зложили на руки гр. В. Шурана слідуючі громадяне на памятник Франка по $1: В. Шуран, І. Шуран, С. Мартинчук, Т. Захарієвич, М. Захарієвичева, А. Мерещак, А. Суховерх, С. Підбережняк, Г. Чернецький, Т. Пошпур, Н. Саміла, А. Зборівська, П. Хировський, І. Прийдун, Й. Крук, В. Калина; по 50 ц.: С. Брухівський, Н. Мирон, І. Біньковський; по 25 ц.: Я. Коротащ, М. Мельник, Т. Королишин, В. Баволяк, О. Блащак, Н. Смереканич, Г. Горбаль. Разом $19.25.

Всім жертводавцям Комітет складає щиру і серденну подяку, як і рівнож всім тим, що причинились своїми жертвами до так великого і гуманного діла.

Комітет:
А. Мерещак, предс.;
І. Біньковський, скарб.
І. Радзіх, секр.

МЕТТІТУК, Л. АЙ.

Збірка на інвалідів.

Був я на весілю в Вейдін Рівер в гром. Антона Вівчара, який видавав дочку за гром. Теодора Шваника. При забаві сказав я кілька слів за рідний край і просив о малу лепту для інвалідів. Чесні гості не відмовилися від жертв. Збіркою занявся гром. Лукіян Сорочинський. Молода пара зложила $2, а гості допомогли і в той спосіб зібрано $14.35, які вислано до Обєднання для інвалідів в краю.

Іван Ломага.

ОЛІЕН, Н. Й.

Члени Союза на памятник Франка.

Члени Тов. Запорожська Січ, від. 363 У. Н. Союза зложили $13.75 і вислали їх до Обєднання на памятник Івана Франка.

Жертвували по $1: Іван Скробач, Ів. Скробач ст., М. Сеник, Н. Луцишин, Н. Леськів, Ів. Мішанець, Г. Підскальний.

По 50 ц.: М. Підскальний, Гр. Ткачик, І. Мацкула, А. Лялюк, Д. Базів, А. Непорадний, І. Кліщ, Гр. Полозяк, Анд. Журавінський, Й. Свередюк, С. Васьків, І. Кружинський, М. Луцишин; а по 25 ц.: Д. Мішанець.

Г. Підскальний.

НАЄГРА ФОЛЛС, Н. Й.

З панахиди на інвалідів.

Дня 7. листопада відбулася панахида за поляглих героїв в укр. кат. церкві, підчас якої виголосив промову о. Іван Жук з Боффало.

Мала горстка парохіян зложила при тім $9, які вислано до Обєднання на допомогу інвалідам.

Іван Кобзар.

ВІЛІЄМПЕН, ПА.

З хрестин на сироти.

В гром. Петра Рудого зібрано на хрестинах від чесних гостей $17.75, які відослано до Обєднання до висилки бідним сиротам в краю.

Збіркою занялися: Микола Гандзюк, Танас Гевчук і Андрій Дищель.

Жертвували: О. Пронішин $2; по $1: С. Волосковський, М. Рудий, І. Данчишин, П. Рудий, Н. Гандзюк, В. Волосковська, І. Мостовський, О. Тлумацький, В. Шевчук, А. Дишель, Я. Починок, Т. Гевчук, а Малімін 75 ц; по 50 ц.: Сосновський, Богданович, Волокло, Манулік, Фелс; по 25. ц.: Чорний, Манулік.

ПІТСФІЛД, МАСС.

З весіля на сироти.

На добрий і благородний звичай не забувати при забавах і родинних торжествах на рідний край не забувають і в нашій громаді.

На весілю в гр. Йосифа Дзібук і Марії Горбуль зібрано на зазив тов. Якова Олексишина $8.25 на сироти по поляглих героях і відослано ту збірку до Обєднання для висилки до краю.

Жертвували по $1: молодята, Н. Савюк, Кость Залужний; по 50 ц.: П. Шулган, Параска Шульган, Я. Олексишин, В. Карпит, Г. Костиганик, Г. Соколовський і Іван Антонічук; по 25 ц.: М. Соколовський, Д. Горбуль і М. Муневич.

КЛІВЛЕНД, О.

$100 з панахиди на край.

Підчас панахиди, яку відправив о. Левицький в укр. кат. церкві св. Петра і Павла, зібрано $100, які переслано до Обєднання з таким призначенням: $75 на допомогу інвалідам, а $25 на памятник Івана Франка.